

نوروز

در سوریه، بحرین و امارات

مراسم عید نوروز در سوریه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. عمده این مراسم توسط کردهای سوریه که به نوروز اهمیت خاصی می‌دهند، برگزار می‌شود. آداب و رسوم کردهای سوریه شباهت بسیاری به آداب و رسوم کردهای لبنان دارد. مردم کرد سوریه هم‌زمان با نخستین روز بهار و نو شدن طبیعت به دشت و صحرا می‌روند و به جشن و پایکوبی می‌پردازند.

حساسیت‌های قومی عربی در کشور سوریه بسیار بالا است و به همین دلیل کردهای این کشور تحت نظارت شدید دستگاه‌های امنیتی مراسم نوروز را برگزار می‌کنند و گاهی اوقات با مشکلاتی نیز مواجه می‌شوند.

کردهای سوریه مانند کردهای لبنان نوروز را به دو گونه معنی می‌کنند. یکی به‌عنوان عید آزادی و دیگری به‌عنوان عید بهار. آن‌ها معتقدند که شخصیتی به نام «کاو» کردها را گرد هم آورد و آنان را رهبری کرد تا ضحاک ستمگر را به شکست

نوروز آمده است و همراه خود بهار جان و طبیعت را به ارمغان آورده و شکوفایی و نو شدن و طراوت و شادی را فریاد می‌کشد. از مهربان‌ترین مهربانان درخواست می‌کنیم تا ما را شاد گرداند و ما را وسیله شادی دیگر عزیزانمان قرار دهد. از او می‌خواهیم که عید ملت ما را نه تنها در نوروز بلکه در تمامی ایام دایمی فرماید و آن را برای ایران عزیز ابدی نماید.

گرداندگان نشریه دارویی رازی این عید باستانی را به کلیه همکاران داروساز، پزشک و دانشجویان گرامی شادباش می‌گویند و سالی پر بار همراه با آرامش و شادکامی برای همه ایرانیان آرزو می‌نمایند.

از آنجا که عید نوروز از محدوده ایران زمین فراتر رفته و مناطق زیادی از گیتی را پوشش می‌دهد به برگزاری این جشن بزرگ در سوریه، بحرین و امارات اشاره می‌کنیم تا با امید حق در سال‌های دیگر به نقاطی دیگر از جهان بپردازیم.

کشانند و کاخ بیدادگری او را نابود کردند. بدین ترتیب، کردها از بند ظلم ضحاک رها شدند و پس از رسیدن به نعمت آزادی، در کوه‌ها و دشت‌ها به جشن و شادمانی پرداختند و با روشن کردن آتش، پیروزی خود را اعلام کردند. کردها معتقدند این روز مصادف با اول بهار بود و به همین دلیل سنت روشن کردن آتش در شب نوروز در میان کردها پابرجا است. مشابه همین مراسم در میان کردهای عراق و لبنان نیز وجود دارد و آن‌ها نیز در همین روز به ارتفاعات می‌روند و با روشن کردن آتش به شادی و پایکوبی می‌پردازند.

اعتقاد دیگر کردها این است که کشتی نوح پیامبر در شب عید نوروز بر کوه «جودی» در کردستان ترکیه نشست و توفان پایان یافت. آنها همچنین بر این عقیده‌اند که حضرت ابراهیم خلیل^(ع) نیز در نوروز از آتش مشرکان در امان ماند و آتش برای او گلستان شد.

در ایام نوروز کردها لباس نو می‌پوشند و بهترین غذاهای سنتی خود را آماده می‌کنند و به صورت جمعی به تفریح‌گاه‌ها می‌روند و عید آزادی و بهار را جشن می‌گیرند.

جشن نوروز اما در بحرین داستان دیگری دارد. از آنجا که بحرین تا چندی قبل جزو خاک ایران بوده، بسیاری از آداب و مراسم نوروز در میان برخی از اقوام مستقر در آن منطقه برگزار می‌شده است. پس از جدایی از ایران به دلیل تعصب حکومت این کشور نسبت به سنت‌های اعراب سنی و وابستگی به اندیشه‌های پان عربیستی، به شدت با فرهنگ ایرانی و از جمله عید نوروز مخالفت کرده و در سال‌های اولیه پس از استقلال، مجازات‌های

سختی برای برگزارکنندگان جشن نوروز در نظر گرفته شده بود.

حکومت بحرین تلاش داشت خود را یک کشور عرب سنی معرفی کند و از این‌رو، تنها به آداب و سنن مختص سنی‌ها و نه شیعیان که اکثریت افراد جامعه را تشکیل می‌دهند، تن می‌داد. این وضعیت باعث شد تا هیات حاکمه بحرین تا سال‌ها استبداد خفقان‌آوری را بر کشور حاکم کند.

در سال‌های ابتدایی برخی از مردم شیعه بحرین تلاش می‌کردند تا مراسم نوروز را در خانه‌های خود و در سکوت و انزوای مطلق برگزار کنند. سفره هفت سین می‌چیدند و قرآن و مفاتیح برای دعا در کنار آینه و تنگ آب بر روی سفره خود می‌گذاشتند. برخی از مردم به خرید لباس نو مبادرت می‌کردند اما بسیاری نیز به همان چیدن سفره هفت سین بسنده کرده و در خانواده به دور هم جمع می‌شدند و روز عید به دیدار یکدیگر رفته و به هم تبریک می‌گفتند.

به مرور زمان و به واسطه حاکمیت سنت و فرهنگ عربی و تلاش برای زدودن فرهنگ ایرانی، جشن نوروز در میان بحرینی‌ها کم‌رنگ‌تر شده که این روند نیز ادامه دارد.

هیات حاکمه بحرین تلاش دارد این مفهوم را جا بیندازد که نوروز خرافه‌ای مربوط به زرتشتیان است و در شان و منزلت مسلمانان نیست و باید از آن اجتناب کرد.

برخلاف بحرین، در امارات متحده عربی وضعیت جشن نوروز به گونه‌ای دیگر است. رفت و آمد بسیار ایرانی‌ها در ایام نوروز به این کشور و به ویژه به دبی و مهاجرت گروه عظیمی از مردم ایران به امارات

باعث انتقال فرهنگ ایرانی به این کشور شده و در نتیجه، نوروز با شکوه خاصی برپا می‌شود.

اهمیت ویژه‌ای که حاکمیت امارت دبی به جذب سرمایه و گسترش گردشگری می‌دهد، باعث رشد فرهنگ ایرانی و برگزاری مراسم نوروز با حال و هوای ویژه‌ای می‌شود.

در ایام نوروز حال و هوای دبی نیز نوروزی است. دولت دبی نیز هر ساله تلاش می‌کند با برگزاری جشنواره‌های مختلف فرهنگی، هنری به جذب هر چه بیشتر ایرانیان بپردازد و فروش کالاهای وارداتی خود را هر چه بیشتر افزایش دهد. ایرانی‌ها نیز از این فرصت استفاده کرده و مراسم نوروز را با آزادی خاص برگزار می‌کنند.

هندی‌ها، پاکستانی‌ها، ترک‌ها، افغانی‌ها، کردها و دیگر اقوامی که نوروز را در فرهنگ خود دارند، مانند ایرانی‌ها جشن نوروز را در این کشور برپا می‌دارند (۱).

در پایان این مقاله ضمن عرض شادباش مجدد به همه همکاران عزیز از خداوند متعال می‌خواهیم که فرصتی دیگر عنایت فرماید تا جشن نوروز را در بعضی از کشورهای دیگر مورد بررسی قرار دهیم. اکنون همچون فروردین ماه سال‌های قبل گزارشی از برگزاری برنامه هشتم بازآموزی ارائه می‌شود تا همه همکاران و شرکت‌کنندگان در این برنامه در جریان جزئیات امر قرار گیرند.

برنامه بازآموزی دوره هشتم که ۱۵ امتیاز برای

آن در نظر گرفته شده است از بهمن ماه ۱۳۸۵ آغاز شد و در دی ماه ۱۳۸۶ به پایان رسید. در این برنامه ۱۰۵۰ نفر از همکاران شرکت کردند که ۴۹۴ نفر زن و ۵۵۶ نفر مرد بودند.

تعداد داروسازان شرکت‌کننده در این برنامه ۱۰۲۸ نفر و پزشکان عمومی شرکت‌کننده ۲۲ نفر بودند. کل شرکت‌کنندگان از شهر تهران ۴۱۶ نفر و تعداد شرکت‌کننده از شهرستان‌ها ۶۳۴ نفر بودند. این آمار همچون سال‌های گذشته نشان از استقبال بیشتر همکاران شهرستانی نسبت به افراد مقیم در تهران نسبت به برنامه خودآموزی نشریه دارد.

کل شرکت‌کنندگان زن از تهران ۲۳۰ نفر و کل شرکت‌کنندگان مرد از تهران ۱۸۶ نفر بودند. تعداد شرکت‌کنندگان زن از شهرستان‌ها ۲۶۴ نفر و تعداد شرکت‌کنندگان مرد از شهرستان‌ها ۳۷۰ نفر بودند. جوان‌ترین شرکت‌کننده در این برنامه یک خانم متولد سال ۱۳۶۲ و مسن‌ترین آن‌ها یک آقا که متولد سال ۱۳۰۴ می‌باشند.

میزان امتیاز دریافتی افراد شرکت‌کننده در بازآموزی محاسبه شده و گواهی‌نامه بازآموزی در حال صدور است که انشاء... در سال جدید و به مرور زمان ارسال خواهد شد.

آرزو می‌کنیم این اقدام مجله رازی همچون گذشته مورد استقبال همکاران عزیز قرار گیرد و دوره بعدی بازآموزی نیز با توفیق کامل برگزار شود.

دکتر سید محمد صدر

زیرنویس

۱. موسوی خلخالی ع. نوروز در میان اعراب، ۱ فروردین ۱۳۸۷، پایگاه اینترنتی دیپلماسی ایرانی، www.irdiplomacy.ir